

PABANDYKIME KARTU

TINKAMO ELGESIO UGDYMAS

SUSITARIMAI SU VAIKU:

- ✚ Apdovanojimas už gerą dieną - (nedidelis apdovanojimas, kurį abu su vaiku aptarėte).
- ✚ Apdovanojimas už gera savaitę- (apdovanojimas svaresnis, kurį su vaiku aptarėte. Bet šiuo metu atitinkantis karantino sąlygas).
- ✚ Apdovanojimas už gerą mėnesį - ši apdovanojimą siūlau aptarinėti su vyresniais nei 8 metų vaikais, nes darželinio amžiaus vaikams 30 dienų, deja kaip amžinybė.
- ✚ Vaiko už tinkamai praleistą dieną, savaitę, mėnesį laukia paskatinimas kurį būtina įvykdyti, nes taip vaikas išmoksta suaugusiais pasitikėti. Paskatinimas turi būti pagal išgales ir tai turi būti pačiam vaikui svarbu. Už netinkamą elgesį laukia privilegijų atėmimas t.y. bausmė.
- ✚ Būtinai susitarimas, kiek turi būti tinkamo elgesio pliusų ir kiek galima surinkti netinkamo elgesio pliusų, kad diena būtų sėkminga.

Tinkamo elgesio ugdymo fiksavimas lentelėje

	pirmadienis	antradienis	trečiadienis	ketvirtadienis	penktadienis	šeštadienis	sekmadienis
Kasdienė veikla							
Kasdieninėje veikloje turėtų atsispindėti tai ką vaikas turi atlikti kiekvieną dieną, smulkiai ir aiškiai. Pvz.: susitvarkyti kambarį, tai gana abstraktu, tačiau pasikloti lovą iki išeinant į darželį, rūbus kiekvieną dieną susidėti į jiems skirtas vietas tai aišku ir konkrečiau. Siūlau surašyti visą dienos veiklą nuo atsikėlimo iki miego. Ir susitarti su vaiku, kiek gali surinkti „-“ , kad dieną būtų gera. (kviečiu neturėti iliuzijų, kad viskas bus idealu). Pvz: <ul style="list-style-type: none"> • Pasikloti lovą • Nusiprausti • Išsivalyti dantis • Nusinešti indus pavalgius • Atlikti..... (namų ruošos darbą)							
Netinkamas elgesys							
Čia susirašome kokio elgesio netoleruosite. Netinkamas elgesys – jo gal būt ir nėra. Tai gal atsikalbinėjimai, sakymas tuoj, tuoj..... susitarimų nesilaikymas, prasivardžiavimai, keikimasis ir t.t.							

(Čia siūlau su vaiku aptarti, kokio elgesio visiškai netoleruosite ir kiek gali surinkti blogų taškų, kad diena būtų gera.) <ul style="list-style-type: none"> • Pvz: • Trenkė broliui, sesei, • Sakė durnius ir t.t. • Neišjungė po pirmo prašymo TV,..... 							
--	--	--	--	--	--	--	--

Skatinimai būtini kaip maistas, vanduo. Jei vaikas iš tėvų girdi paskatinius ir pastabas santykiu 6:1 turime šansų, jog laikysis susitarimų. Pirmiausia skatiname už tinkamą elgesį. Vaikas turi tuoj pat patirti savo elgesio pasekmes. Betarpiškai patirta pasekmė – pagyrimas – skatina jų tolimesnį teigiamą elgesį. Pagyrimai turi būti aiškūs ir konkretūs, pagiriama tuoj pat, kai tik vaikas gerai pasielgia, pvz., atlieka užduotį, ramiai pasėdi. Tai gali būti žodinis įvertinimas, žvilgsnis, prisilietimas ar nedidelė dovanėlė. Svarbu pastebėti, kokią paskatinimo formą vertina vaikas.

Ir mokykimės atlaidumo – tai svarbus, bet reikalaujantis pastangų principas. Vaikai yra vaikai ir tikrai apgalvotai ir planuotai dažniausiai netinkamai nesielgia. Siūlyčiau kiekvieną vakarą, kai vaikai nueina miegoti, rasti laiko prisiminti jų elgesį tą dieną ir atleisti už prasižengimus. Svarbu atsikratyti pykčio, nusivylimo, atstūmimo ir kitų nemalonių jausmų, kurie tą dieną kilo dėl vaiko judrumo ar blogo elgesio. Atleiskite vaikui už tai, kad jis yra sutrikęs ir ne visada gali kontroliuoti savo elgesį.

Reikėtų skatinti teigiamą elgesį ir tik po to taikyti bausmes. Tai reiškia, kad jeigu vaikas elgiasi netinkamai, reikėtų kurį laiką ignoruoti blogą elgesį ir skatinant sužadinti vaiko norą elgtis geriau. Jeigu vadovaujantis tokia taktika savaitę vaiko elgesys nesikeičia, galima vaiką bausti. Bausmės turėtų būti nedidelės ir labai specifinės, t. y. skiriamos už konkretų poelgį. Tai reikia daryti nuolat, kiekvieną kartą, kai blogas elgesys kartojasi. Bausmės padės tik tuomet, kai jos taikomos kartu su apdovanojimų ir motyvacijos stiprinimo programa. Rašyti dienoraštį, kuriame žymi savo sėkmę. Pvz. - pildyti pasiūlytą lentę. Atsižvelgti į tai, kas vaikui svarbu, ką mėgsta, ko prašo ir parinkti pagal tai bausmes; bausmės turi būti ne per didelės, atitinkančios netinkamo elgesio pasireiškimus. Panaudoti suaugusiojo dėmesį kaip skatinimo ar baudimo priemonę, ignoruoti vaiką, jei jis blogai elgiasi, elgesiui pasikeitus, atkreipti į jį dėmesį, pastebėti jo norą dirbti, veiklos rezultatus, akivaizdžiai tai parodyti.

Parengė psichologė Jolanta Ribačevskaitė ,
pagal Ruth Peters „Nebijokime drausminti vaikų“(2017m.)
knygą, kurią siūloma perskaityti visiems tėvams

Lentelė Jums

Apdovanojimas už gerą dieną -

Apdovanojimas už gera savaitę-

Apdovanojimas už gerą mėnesį -

Kasdienė veikla	pirmadienis	antradienis	trečiadienis	ketvirtadienis	penktadienis	šeštadienis	sekmadienis
Netinkamas elgesys							